

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej. Umożliwia uczniom zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznania siebie, własnych predyspozycji zawodowych, rynku pracy i zasad nim rządzących, a także zaplanowanie własnej kariery edukacyjno-zawodowej.

I. PODSTAWA PRAWNA

Akty prawne dotyczące udzielania uczniom pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia:

- 1) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r. , Nr 67, poz. 329 ze zm.)
- 2) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r., Nr 61, poz. 624 ze zm.)
- 3) Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno – pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych (Dz. U. Nr 228)
- 4) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 3013 r. poz. 532)
- 5) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59):
- 6) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2017 poz. 703)
- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591)
- 8) Statut Zespołu Szkół Nr 3 w Jaśle

II. ORGANIZACJA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

2.1. Szkoła umożliwi uczniom dokonanie świadomego wyboru dalszego kierunku kształcenia lub wykorzystania wiedzy, umiejętności i mocnych stron w życiu zawodowym w ramach wybranego kierunku kształcenia.

2.2. Obowiązki Dyrektora szkoły w zakresie organizacji doradztwa zawodowego:

- powołanie spośród nauczycieli koordynatora ds. doradztwa zawodowego oraz określenie zakresu jego zadań na dany rok szkolny,
- stworzenie warunków do prowadzenia działalności informacyjnej i doradczej związanej z wybranymi przez uczniów kierunkami kształcenia poprzez:
 - współpracę z uczelniami wyższymi, szkołami policealnymi, zakładami pracy, Powiatowym Urzędem Pracy, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną i innymi podmiotami w zakresie orientacji zawodowej,
 - organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów, doradcami zawodowymi, psychologami i pedagogami w związku z wyborem kierunku kształcenia.

III. CELE I ZAŁOŻENIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Podstawowymi celami programu jest:

- przygotowanie uczniów do umiejętnego planowania i kreowania własnej kariery zawodowej,
- rozbudzenie w uczniach świadomości własnych predyspozycji zawodowych oraz rozpoznawanie swojego potencjału edukacyjno- zawodowego,
- wykształcenie umiejętności samopoznania i autoanalizy, w tym określania swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań oraz wykorzystania ich przy planowaniu i podejmowaniu działalności zawodowej,
- rozwijanie umiejętności niezbędnych podczas poszukiwania pracy,
- przygotowanie uczniów do korzystania z oferty rynku pracy oraz różnych źródeł informacji dotyczących możliwości dalszego kształcenia,
- zapobieganie przypadkowości podejmowanych przez młodzież decyzji dotyczących planowania kariery zawodowej,

- nauka elastycznego dopasowania swojej ścieżki edukacyjno - zawodowej do zmian na rynku pracy,
- włączenie rodziców w proces wychowawczy dziecka dotyczący wyboru ścieżki zawodowej.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego ma charakter nieprzypadkowych, planowanych działań. Za jego realizację odpowiedzialny jest Dyrektor szkoły, doradca zawodowy a także: nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, pracownicy biblioteki szkolnej.

IV. OBSZARY DZIAŁANIA

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

4.1. W ramach pracy z uczniami zakłada:

- poznawanie siebie, zawodów, udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej,
- autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych,
- analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na rynku pracy,
- indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły i zawodu,
- pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego,
- konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów,
- pomoc w wyborze i nabywaniu kwalifikacji zawodowych,
- pomoc w budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno-zawodowego,
- określenie zgodności predyspozycji uczniów z realizowanym kierunkiem,
- wskazywanie możliwości kształcenia i nabywania kwalifikacji zawodowych w systemie pozaoświatowym,
- kształtowanie umiejętności świadomego wyboru ścieżki zawodowej,
- poruszanie się na rynku pracy, w tym poszukiwanie pracy,
- przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzamin, poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu, adaptacja do nowych warunków, bezrobocie.

4.2. W ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- propagowanie idei i założeń programu doradztwa zawodowego,
- zachęcanie do skorzystania z profesjonalnej pomocy doradcy zawodowego zlokalizowanej w otoczeniu ucznia,
- gromadzenie, systematyczna aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej,
- prezentację działań podejmowanych przez szkołę w ramach realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego,
- możliwość indywidualnych konsultacji z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, decyzyjne.

4.3. W ramach pracy z nauczycielami (Radą Pedagogiczną) obejmuje:

- utworzenie i zapewnienie ciągłości działania Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa zgodnie ze Statutem szkoły,
- realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika,
- identyfikację potrzeb i dostosowanie oferty edukacyjnej placówki do zmian na rynku pracy.

V. DZIAŁALNOŚĆ SZKOLNEGO DORADCY ZAWODOWEGO W RAMACH SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

5.1. Cele działania szkolnego doradcy zawodowego

- przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej,
- przygotowanie ucznia do roli pracownika,
- pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu w ramach lekcji wychowawczych,
- koordynowanie i wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia.

5.2. Zadania szkolnego doradcy zawodowego

- diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia,
- udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom,
- prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej poprzez przygotowanie ich do aktywnego poszukiwania pracy, wyposażenie uczniów w wiedzę na temat reguł i trendów rządzących rynkiem pracy,
- kierowanie w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy, lekarzy itp.
- koordynowanie działalności informacyjno – doradczej szkoły,
- wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych,
- współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie realizacji zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej,
- systematyczne podnoszenie własnych kwalifikacji,
- prowadzenie dokumentacji podejmowanych działań przez szkolnego doradcę zawodowego
- współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa tj. np. centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, uczelnie wyższe, szkoły policealne i inne.

VI. FORMY DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH W RAMACH WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

6.1. Informacja edukacyjno – zawodowa - gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno - zawodowej - o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych uczelni - w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych; kształcenie umiejętności samodzielnego pozyskiwania informacji (korzystanie z portali dotyczących rynku pracy, programów multimedialnych do samobadania, informatorów, ulotek, broszur, itp.

6.2. Poradnictwo indywidualne - porady i informacje zawodowe, diagnoza zdolności, testy preferencji i predyspozycji zawodowych.

6.3. Poradnictwo grupowe - zespołowe, warsztatowe sesje doradcze (zajęcia warsztatowe służące wyposażeniu młodzieży w zasób wiedzy i umiejętności dotyczących np. poszukiwania pracy, samozatrudnienia, umiejętności interpersonalnych, planowania kariery zawodowej i innych.

6.4. Rynek pracy - wycieczki, obserwacje, praktyki, uczniowski wolontariat (spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy (promowanie dobrych wzorców), spotkania z przedstawicielami różnych zawodów (zgodnie ze specyfiką kierunków kształcenia w szkole), spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców i stowarzyszeń pracodawców (praktyki zawodowe, oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia), targi pracy, targi edukacyjne, zakłady pracy, instytucje rynku pracy, uczelnie wyższe, biura doradztwa personalnego i inne.

6.5. Diagnoza zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole.

Sposoby realizacji działań doradczych

Działania doradcze realizowane są w ramach:

- lekcji wychowawczych,
- lekcji przedmiotowych, np. przedsiębiorczość,
- zajęć grupowych,
- dyżurów doradcy zawodowego,
- wycieczek.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO.

7.1 . Dla indywidualnych odbiorców:

- dostęp do informacji i doradztwa zawodowego dla uczniów oraz rodziców,
- świadome, adekwatne do własnych predyspozycji oraz aktualnych realiów planowanie przez uczniów ścieżki zawodowej,
- poznanie przez uczniów własnych predyspozycji zawodowych,
- poszerzanie edukacyjnych i zawodowych perspektyw uczniów,

- zmniejszenie przypadkowości w wyborze drogi zawodowej,
- ułatwienie wejścia na rynek pracy dzięki poznaniu procedur pozyskiwania i utrzymania pracy,
- świadomość możliwości zmian w zaplanowanej karierze zawodowej,
- swobodne poruszanie się po rynku pracy.

7.2. Dla szkoły:

- realizacja zobowiązań wynikających z ustawy i dotyczących „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”,
- zwiększenie jakości pracy szkoły, wzrost jej prestiżu w otoczeniu społecznym.

VIII. EWALUACJA

Co roku, podczas posiedzenia Rady Pedagogicznej, doradca zawodowy przedstawia Dyrekcji i nauczycielom sprawozdanie ze swojej działalności w danym roku szkolnym. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego podlega ewaluacji. Forma i metoda ewaluacji ustalana jest każdorazowo w zależności od celu ewaluacji.

W razie konieczności wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego może ulec modyfikacji.